

Hof van beroep Gent, arrest van 30 juni 2016

Nationaliteit – Nationaliteitsverklaring – (oud) Artikel 16, § 2, sub 1° WBN – Artikel 12bis, § 4 WBN – Artikel 12bis, § 2 WBN – Gewichtig feit, eigen aan de persoon – Omzendbrief van 20 juli 2000 – Bigamie – Buitenlands huwelijk – “Conjoint” – Celibaatsattest

Nationalité – Déclaration de nationalité – Article 16, § 2, 1° CNB (ancienne version) – Article 12bis, § 4 CNB – Article 12bis, § 2 CNB – Fait personnel grave – Circulaire du 20 juillet 2000 – Bigamie – Mariage conclu à l'étranger – ‘Conjoint’ – Attestation de célibat

In de zaak van

A. C.

wonende te 8500 Kortrijk

appellant

voor wie optreedt mr. Kempinaire Jan, advocaat met kantoor te 8500 Kortrijk, Koning Leopold I-straat 27

Verleent het hof het volgende arrest.

I. Beroepen vonnis

Bij vonnis van 27 maart 2014 in de zaak met AR nummer 12/1088/A verklaart de zesde kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk het negatieve advies van het openbaar ministerie van 30 maart 2012 tegen de inwilliging van de door C. A. gedane nationaliteitsverklaring van 5 december 2011 gegrond. De rechtbank wijst het verhaal van C. A. tegen dit negatieve advies af als (tijdig, regelmatig en derhalve) ontvankelijk doch ongegrond.

De rechtbank veroordeelt C. A. tot de niet nader begrote gedingkosten.

II. Hoger beroep

1. Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof op 9 april 2014 stelt C. A. tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk hoger beroep in.

Met zijn hoger beroep beoogt C. A., wars van het negatieve advies van het openbaar ministerie, de inwilliging van de litigieuze nationaliteitsverklaring.

C. A. wil dat het hof, anders dan de eerste rechter, het negatieve advies van het openbaar ministerie van 30 maart 2012 tegen de inwilliging van de door C. A. gedane nationaliteitsverklaring van 5 december 2011 ongegrond verklaart. C. A. ziet geen beletsel voor de inwilliging van zijn nationaliteitsverklaring.

2. Ter terechtzitting van 15 oktober 2015 beaamt C. A. dat onderhavige procedure in de zin van artikel 12bis, § 4 WBN zowel in eerste aanleg als thans in hoger beroep een eenzijdige procedure

betreft, waarbij het openbaar ministerie niet als partij en derhalve niet als geïntimeerde kan worden betrokken (terwijl C. A. de vernietiging van het beroepen vonnis van 27 maart 2014 nastreeft).

De procedure in de zin van artikel 12*bis*, § 4 WBN staat in eerste aanleg gelijk met een procedure op eenzijdig verzoekschrift in de zin van de artikelen 1025 e.v. Ger.W. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt, op verzoek van de belanghebbende binnen de bedoelde termijn van vijftien dagen bij aangetekende brief, het dossier over aan de rechtbank van eerste aanleg, die (na de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen in raadkamer) op gemotiveerde wijze uitspraak doet over de gegrondheid van het negatieve advies van het openbaar ministerie in de zin van artikel 12*bis*, § 3 WBN. *In casu* heeft de rechtbank van eerste aanleg het openbaar ministerie verkeerdelijk als verweerder aangezien.

De procedure in de zin van artikel 12*bis*, § 4 WBN blijft unilateraal in hoger beroep, behalve indien, na de inwilliging van het verzoek van de belanghebbende door de rechtbank van eerste aanleg die zodoende het negatieve advies van het openbaar ministerie ongegrond verklaart, het openbaar ministerie zelf hoger beroep instelt tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg. *In casu* gaat het evenwel om een hoger beroep van C. A. als belanghebbende, zodat de procedure unilateraal blijft.

In die optiek vernietigt het hof het beroepen vonnis van 27 maart 2014 om (1) de zaak aan zich te trekken, (2) het openbaar ministerie als partij buiten de zaak te stellen en (3) de zaak vervolgens *ab ovo* te hernemen.

3. Het openbaar ministerie fungeert zodoende nog enkel als adviesverlenend orgaan.
4. Het hof heeft het dossier van de rechtspleging en de overgelegde stukken ingezien.
5. De zaak is behandeld op de terechtzitting van 15 oktober 2015, waarna het hof het debat heeft gesloten.

Het openbaar ministerie, ter terechtzitting van 15 oktober 2015 verschenen in de persoon van advocaat-generaal Chantal Lanssens, heeft later en meer precies op 12 mei 2016 schriftelijk advies verleend (tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis), waarop C. A. schriftelijk heeft gerepliceerd.

Het hof heeft de zaak vervolgens op de terechtzitting van 23 juni 2016 in beraad genomen.

III. Beoordeling

1. De zaak behelst (inz.) artikel 16, § 2, *sub* 1° WBN, zoals van toepassing vóór de aanpassing ervan bij wet van 4 december 2012 tot wijziging van het WBN teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken (*BS* 21 januari 2013, *err.* *BS* 18 februari 2013). Een vóór de inwerkingtreding van deze wet (op 1 januari 2013) gedane nationaliteitsverklaring, zoals *in casu*, blijft onderworpen aan het oude recht.

Krachtens artikel 16, § 2, *sub* 1° WBN kan de vreemdeling die huwt met een Belg of wiens echtgenoot gedurende het huwelijk de Belgische nationaliteit verkrijgt, indien de echtgenoten gedurende ten minste drie jaar in België samen hebben verbleven en zolang zij in België samenleven, de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 WBN.

2. C. A. heeft zodoende een nationaliteitsverklaring gedaan op 5 december 2011, waarop het openbaar ministerie negatief adviseerde op 30 maart 2012 (art. 16, § 2, *sub* 1° WBN).

3. Het verhaal van C. A., gelet op het negatieve advies van het openbaar ministerie tegen de inwilliging van de gedane nationaliteitsverklaring, is tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk. Het verzoek tot overzending van het dossier aan de rechtbank van eerste aanleg dateert van 18 april 2012, dit is binnen vijftien dagen na de ontvangst door C. A. van het negatieve advies op 5 april 2012.

4. Het hof gaat dus verder ten gronde in op de litigieuze nationaliteitsverklaring van 5 december 2011 (art. 16, § 2, *sub* 1° WBN), waarop het openbaar ministerie negatief adviseerde (art. 12*bis*, § 3 WBN).

5. C. A. beroept zich op zijn huwelijk van 26 september 2006 met M. G., die de Belgische nationaliteit heeft en met wie hij tot op heden in België zou samenwonen. In die optiek zou hij voldoen aan artikel 16, § 2, *sub* 1° WBN.

Het openbaar ministerie beroept zich op een gewichtig feit, eigen aan de persoon in de zin van artikel 12*bis*, § 2 WBN. Dit feit behelst de waarschijnlijkheid dat C. A. eveneens nog steeds en zodoende bigaam is gehuwd met de moeder van zijn twee kinderen: S. I. (°1997) en A. I. (°2001).

6. De wetgever geeft geen definitie van de in voormeld artikel 12*bis*, § 2 WBN bedoelde ‘gewichtige feiten, eigen aan de persoon’.

De omzendbrieven van respectievelijk 6 augustus 1984 (BS 14 augustus 1984), 8 november 1991 (BS 7 december 1991) en 20 juli 2000 (BS 27 juli 2000) bieden wel verduidelijking.

De omzendbrief van 20 juli 2000 verduidelijkt meer precies:

“Het begrip ‘beletsel wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon’ werd reeds eerder uitgelegd in twee ministeriële omzendbrieven (Omsendbrief van 6 augustus 1984 betreffende het Wetboek van de Belgische nationaliteit, BS 14 augustus 1984 en Omsendbrief van 8 november 1991 betreffende de wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, BS 7 december 1991).

Ik acht het evenwel nuttig eraan te herinneren dat niet iedere strafrechtelijke veroordeling een beletsel wegens gewichtige feiten eigen aan de persoon vormt. Zo kunnen de anciënniteit van de veroordeling, de mindere ernst of de eventueel verschoonbare aard van de gepleegde inbreuk -naar gelang de omstandigheden- inhouden dat een veroordeling niet constitutief is voor gewichtige feiten eigen aan de persoon. Omgekeerd, kan dit beletsel bestaan zonder enige strafrechtelijke veroordeling, bijvoorbeeld de omstandigheid dat tegen belanghebbende een besluit van uitzetting of een maatregel tot terugwijzing uit het Belgisch grondgebied is genomen. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om feiten van zware delinquentie die al dan niet worden gestraft, om inbreuken op de veiligheid van de Staat, terroristische activiteiten, spionage of uitgesproken weigering om de Belgische wetten na te leven. Zo kan ook een in het buitenland uitgesproken veroordeling in aanmerking worden genomen.

Het behoort toe aan de procureur des Konings om de gewichtige feiten, eigen aan de persoon die een beletsel vormen voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit in zijn negatief advies te preciseren.”

7. De bedoelde ‘gewichtige feiten, eigen aan de persoon’ kunnen, samengevat, worden begrepen als “een gedrag van de betreffende persoon van aard nadelige of gevaarlijke gevolgen voor de gemeenschap teweeg te brengen, handelingen waardoor de kandidaat-Belg blijkt heeft gegeven van zijn misprijzen voor de wettelijke of reglementaire normen die de organisatie van het gemeenschapsleven beheersen of van zijn ongeschiktheid zich aan de normen te onderwerpen” (E. Sluys, “Het gerechtelijk toezicht op de nationaliteitskeuze”, *TPR* 1991, 1104-1105, nr. 35; P. Wautelet e.a., “Overzicht van rechtspraak (1998-2006): internationaal privaatrecht en nationaliteitsrecht (1998-2006)”, *TPR* 2006, 1378-1383, nrs. 12-16).

8. In de omzendbrief van 25 mei 2007 (BS 4 juni 2007) herhaalde de toenmalige minister van Justitie de inhoud van de eerdere omzendbrieven en wees ze erop dat het al dan niet bestaan van een strafrechtelijke veroordeling geen voorwaarde is om te spreken van ‘gewichtige feiten, eigen aan de persoon’. Bij een strafrechtelijke veroordeling spelen de anciënniteit ervan, de mindere ernst van de feiten of de verschoonbare aard van de gepleegde feiten, naargelang de omstandigheden, een rol bij de beoordeling. Ze wees er nogmaals op dat het sedert de wetswijziging van 2000 niet meer toegelaten is om de Belgische nationaliteit te weigeren wegens het ontbreken van integratiewil.

9. Zoals reeds aangegeven, (1) beroept het openbaar ministerie zich op een gewichtig feit, eigen aan de persoon in de zin van artikel 12bis, § 2 WBN en (2) behelst dit feit de waarschijnlijkheid dat C. A. eveneens nog steeds en zodoende bigaam is gehuwd met de moeder van zijn twee kinderen: S. I. (°1997) en A. I. (°2001).

Blijkens de geboorteakten van deze kinderen is C. A. de zogeheten ‘conjoint’ van hun moeder, wat volgens de Burundese ambassade wijst op een wettelijk huwelijk. Enig stuk als zou C. A. uit deze echt zijn gescheiden, ligt niet voor. Het gebeurlijk aangehouden Burundees huwelijk van C. A. met de moeder van voornoemde twee kinderen (S. N.) in combinatie met het navolgende huwelijk met M. G. botst met onze openbare orde en impliceert de nietigheid van het tweede huwelijk. Dit gewichtige feit, eigen aan de persoon van C. A. belet diens verkrijging van de Belgische nationaliteit.

Bijkomende pijnpunten zijn dat:

- C. A. intussen ook vader is geworden van een derde kind: A. I. (°2004);
- dit kind de familienaam draagt van de moeder: N. I., terwijl voornoemde twee kinderen diezelfde familienaam (I.) dragen (ofschoon het blijkbaar gaat om kinderen met als moeder S. N.);
- het zogeheten ‘celibaatsattest’ van 10 juli 2006, uitgaande van de burgemeester van Bujumbura te Burundi en (de vermelding van een celibataire toestand in) het bijkomende certificaat van nationaliteit uitgaande van het ministerie van Justitie te Burundi (telkens zonder vermelding van voornoemde drie kinderen) weinig betrouwbaar overkomen;
- de verklaring van C. A. *a posteriori* dat zijn huwelijk met S. N. slechts een religieus karakter had/heeft, niet opgaat;
- pogingen van C. A. om in diverse stappen de bedoelde vermelding ‘conjoint’ in de geboorteakten van zijn twee oudste kinderen aan te passen als ‘non-conjoint’ uiteindelijk (ook) resulteren in een verbeterend vonnis van de rechtbank van Rohero te Bujumbura waarbij wordt aangegeven dat C. A. en S. N. ‘niet zijn ingeschreven bij de burgerlijke stand’, terwijl de vraag rijst wat deze passage concreet betekent en het zodoende is aangewezen een nieuw ‘celibaatsattest’ (slaande op het ijkpunt van het huwelijk van 26 september 2006 met M. G.) bij te brengen;
- C. A. evenwel in gebreke blijft hieraan passend gevolg te geven.

Het *in casu* door het openbaar ministerie bedoelde en (ondanks het verweer van C. A.) afdoende aangetoonde ‘gewichtige feit, eigen aan de persoon’ leert dat C. A. in de Belgische samenleving niet de burgerzin vertoont die van een burger met normale eerbied voor de wetten en de instellingen mag worden verwacht.

10. Het hoger beroep slaagt niet.

IV. Gedingkosten

C. A. dient, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden verwezen in de gedingkosten van beide aanleggen (art. 1017, eerste lid Ger.W.).

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

RECHT DOENDE OP TEGENSpraak,

met inachtneming van (de artt. 2 e.v. en inz.) artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond,

vernietigt het beroepen vonnis van 27 maart 2014,

trekt de zaak aan zich en stelt het openbaar ministerie als partij buiten de zaak, zodat het enkel nog als adviesverlenend orgaan fungeert,

herneemt de zaak *ab ovo*,

verklaart het negatieve advies van het openbaar ministerie van 30 maart 2012 tegen de inwilliging van de door C. A. gedane nationaliteitsverklaring van 5 december 2011 gegrond,

wijst het verhaal van C. A. tegen dit negatieve advies af als ontvankelijk doch ongegrond,

veroordeelt C. A. tot de (niet nader te begroten) kosten van beide aanleggen.

Aldus gewezen door de elfde kamer van het Hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken, samengesteld uit:

Mevrouw V. De Clercq
De heer S. Mosselmans
Mevrouw Anne Stubbe

Raadsheer, waarnemend voorzitter,
Raadsheer,
Raadsheer,

en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in openbare terechtzitting op dertig juni tweeduizend zestien,

bijgestaan door
Mevrouw G. Huysman

Griffier.